

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 4Pc/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622202443
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Zuzana Bajlová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2022:5622202443.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Zuzanou Bajlovou, LL.M. v právnej veci osoby oprávnenej na výživné: H. O., D.. XX. XX. XXXX, trvale bytom U. C., Š. XXX/XX, proti osobe povinnej na výživné: O. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U. C., Š. XXXX/X, t. č. na neznámom mieste, o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, t a k t o

rozhodol:

I. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/184/2017-42 zo dňa 27. 09. 2018 v časti čo do určenia výživného na vtedy maloletého H. O., nar. XX. XX. XXXX tak, že s účinnosťou od 18. 08. 2022 je Michal Majerčík p o v i n ů prispievať na výživu H. O. zvýšeným výživným, a to sumou 80 eur mesačne, vždy do každého 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľa.
II. Zameškané výživné za obdobie od 18. 08. 2022 do 30. 10. 2022 vo výške 117,41 eur je O. O. p o v i n ů uhradiť k rukám H. O. v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na súd prvej inštancie dňa 18. 08. 2022 sa navrhovateľ domáhal, aby súd zaviazal jeho otca O. O. prispievať mu na výživu sumou 180 eur mesačne odo dňa začatia konania na súde. Návrh odôvodnil tým, že otec si dlhodobou neplní svoju vyživovaciu povinnosť, ani voči maloletému súrodencovi O. O., nar. XX. XX. XXXX. Navrhovateľ je aktuálne študentom SOŠE v Liptovskom Hrádku, od septembra 2022 nastupuje do posledného ročníka, má zvýšené výdavky na štúdium, maturitu, stužkovú slávnosť a prípravu na VŠ.

2. Pretože sa osoba povinná na výživné t. č. zdržuje na neznámom mieste, ktorú skutočnosť mal súd preukázanú z príkazu na zatknutie Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3T/22/2021 zo dňa 22. 08. 2022 (č. l. 27 pripojeného spisu sp. zn. 1P/113/2022), oznámenie o podanom návrhu bolo zverejnené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu dňa 06. 09. 2022 s tým, že návrh sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručený, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

3. Navrhovateľ na pojednávaní trval na podanom návrhu. Uviedol, že momentálne študuje štvrtý ročník SOŠE Liptovský Hrádok, mimoškolskú činnosť momentálne nemá, nemá zhoršený zdravotný stav. Otec si k nemu vyživovaciu povinnosť neplní, nestretávajú sa, neprispieva mu ani nad rámec výživného pri príležitosti sviatkov. Žije v spoločnej domácnosti s mamou a bratom.

4. Svedkyňa R. O., matka navrhovateľa uviedla, že je zamestnaná ako montážny pracovník vo firme SVI Slovakia s.r.o., Liptovský Hrádok, zarába 600 eur v čistom, okrem toho poberá daňový bonus 60 eur plus rodinné prídavky 50 eur, mesačne platí byt 135 eur, elektriku 30 eur, 7 eur plyn, koncesionárske poplatky a internet 19 eur, dve poisťky zrušila. Platí si poistenie hypotekárneho úveru 20,20 eur mesačne. Mesačne spláca hypotekárny úver na kúpu bytu 100 eur, úverovú zmluvu má na 29 rokov. Má dve vyživovacie povinnosti, syn O. je žiakom štvrtého ročníka ZŠ, mesačne mu platí stravu 30 eur, synovi

H. platí stravu 35 eur mesačne. Otec si vyživovaciu povinnosť k deťom dlhodobo neplní, nevidel ich posledných 8 rokov. Podala si návrh na náhradné výživné. Otec detí sa nachádza v Českej republike na neznámom mieste.

5. V rámci dokazovania sa súd okrem výsluchu navrhovateľa a svedkyne oboznámil s obsahom listín založených v spise, a s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/113/2022, ktorého súčasťou je spis sp. zn. 1P/184/2017.

6. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko čo v konaní vyšlo najavo, súd zistil tento skutkový a právny stav:

6. Naposledy o výživnom na vtedy maloletého H. bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/184/2017-42 zo dňa 27. 09. 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 05. 11. 2018, ktorým súd manželstvo rodičov vtedy maloletého H. rozviedol a zároveň medzi rodičmi schválil rodičovskú dohodu, ktorou maloleté deti O. a H. zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať, spravovať ich majetok v bežných veciach a ktorou sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletých detí sumou minimálneho výživného, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa, vždy do každého 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva účastníkov konania. V čase posledného rozhodovania súdu o výživnom matka v tom čase maloletého H. bola zamestnaná, jej priemerný mesačný príjem za obdobie 08/2017 až 07/2018 predstavoval 586,29 eur, maloletý O. navštevoval nultý ročník Základnej školy pre deti s narušenou komunikačnou zručnosťou v Jamníku, v tom čase maloletý H. navštevoval 9. ročník ZŠ Liptovský Hrádok, otec bol 25. 08. 2018 do 17. 09. 2018 zamestnaný ako sadrokartonista a za týchto 24 dní zarobil 507,15 eur, mesiac predtým (júl 2018) bol na neplatenom voľne. Osoba povinná na výživné žila v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá bola poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 450 eur a rodinných prídavkov na svojho syna. V súčasnej dobe je navrhovateľ študentom štvrtého ročníka Strednej odbornej školy elektrotechnickej v Liptovskom Hrádku, jeho brat O. je žiakom štvrtého ročníka ZŠ Hradná, Liptovský Hrádok. Matka detí je zamestnaná a jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie 09/2021 až 08/2022 predstavuje 831,63 eur (č. l. 31 pripojeného spisu sp. zn. 1P/113/2022) vrátane daňového bonusu. Osoba povinná na výživné bol naposledy evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 23. 03. 2021 do 30. 06. 2021 - vyradený na vznik pracovného pomeru (č. l. 33 pripojeného spisu). Osoba povinná na výživné si vyživovaciu povinnosť k navrhovateľovi neplní, so synom sa nestretáva, nad rámec výživného mu nič neposkytuje.

7. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

8. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

9. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

10. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd návrhu navrhovateľa na zvýšenie výživného vyhovel čiastočne. Bolo zistené, že naposledy o výživnom bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/184/2017-42 zo dňa 27. 09. 2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť 05. 11. 2018. Od poslednej úpravy výšky výživného tak uplynuli 4 roky.

14. Výživné neslúži len na uspokojovanie najzákladnejších hmotných potrieb dieťaťa (jedlo, bývanie, ošatenie, obuv), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre jeho výchovu, vývoj a všestranný rozvoj. Uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa je však vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom schopnosti a možnosti každého z rodičov sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, t. j. vek, zdravotný stav, najvyššie dosiahnuté vzdelanie, prax, odbornosť, počet vyživovacích povinností, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami, ktoré sú primerané možnostiam a schopnostiam rodičov. V zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného je potrebné porovnať okolnosti, ktoré tu boli v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom s okolnosťami, ktoré sú tu v čase nového rozhodnutia súdu, pričom predpokladom takejto zmeny je podstatná a trvalá zmena pomerov, či už na strane dieťaťa alebo na strane povinného rodiča.

15. Je nepochybné, že nástupom dieťaťa na školu vyššieho stupňa došlo k zmene pomerov na jeho strane. Navrhovateľ je vekovo starší, fyzicky vyspelejší, preto na svoju výživu potrebuje viac. V čase posledného rozhodovania súdu o výživnom navrhovateľ navštevoval 9. ročník ZŠ, v súčasnej dobe navštevuje štvrtý ročník strednej školy - Stredná odborná škola elektrotechnická Liptovský Hrádok. Počet vyživovacích povinností na strane rodičov navrhovateľa sa nezmenil. Výsluchom svedkyne a navrhovateľa bolo zistené, že povinný rodič sa s osobou oprávnenou na výživné nestretáva, vyživovaciu povinnosť k nemu si neplní, rovnako mu nič neposkytuje ani nad rámec výživného, napr. formou poskytovania vecných plnení. Povinný rodič sa t. č. zdržiava na neznámom mieste, preto súd pri určení výšky výživného prihliadol na príjem, ktorý by povinný rodič mohol reálne dosahovať, ak by sa zamestnal a využíval svoju kvalifikáciu na trhu práce a dosahoval by aspoň minimálnu mzdu, tzv. potencialita príjmu. Minimálna mzda v súčasnej dobe predstavuje 646 eur v hrubom, čo v čistom predstavuje 525,66. Súd preto, aj s prihliadnutím na ďalšiu vyživovaciu povinnosť, ktorá je na strane povinného (k synovi O.), zaviazal povinného prispievať na výživu navrhovateľa zvýšeným výživným, a to sumou 80 eur mesačne do každého 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľa. Je potrebné poukázať, že vyživovacia povinnosť je zákonná povinnosť obidvoch rodičov, ktorá trvá do času, pokiaľ dieťa nie je schopné samé sa živiť. V žiadnom prípade povinnosť vyživovať dieťa nemôže v celom rozsahu pokrývať len jeden z rodičov, v danom prípade matka.

16. Počiatok takto určenej vyživovacej povinnosti súd určil od podania návrhu na súd, ku ktorému dňu mal súd za preukázanú zmenu pomerov.

17. Pretože počiatok takto určenej vyživovacej povinnosti súd určil od 18. 08. 2022, vzniklo povinnému do 30. 10. 2022 (splatnosť výživného bola súdom stanovená vždy k 15. dňu v mesiaci vopred a súd rozhodol 20. 10. 2022) zameškané výživné vo výške 117,41 eur, ktoré bolo vyčíslené nasledovne:

august 2022 doposiaľ stanovené výživné - 32,11 eur / 31 dní x 17 dní = 17,61 eur

80 eur / 31 dní x 14 dní = 36,13 eur

spolu 53,74 eur mínus 32,11 eur = 21,63 eur

september 2022 80 eur - 32,11 eur = 47,89 eur

október 2022 80 eur - 32,11 eur = 47,89 eur, spolu 117,74, ktoré súd uložil povinnému uhradiť k rukám H. O. v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

18. O trovách konania súd nerozhodol, pretože v zmysle § 55 CMP o nároku na náhradu trov konania rozhoduje súd len na návrh, a takýto zo strany žiadneho z účastníkov konania nebol podaný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (§ 59 ods. 1 CMP). Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.